

Kronika obce Zelenecká Lhota

Rok 1918

Drahota v roce 1918

V tomto roce, již čtvrtém válečném roce, ceny veškerých životních potřeb značně stouply. Zde některé příklady: šněrovací střevice pánské 200 K, rovněž i dámské, vysoké boty až 400 K. Látky na šaty vlněné a bavlněné jsou těžko k dostání a za ceny vysoké. Látky vyrábějí se papírové a jsou značně drahé. Dělnická zástěra z papíru až 9 K (bavlněná 40 K látky vlněné ze zásob předválečných metr za 100–200 K. Čepice, která stála dříve 2 K, nyní je za 10–12 K, košile 20–25 K. Cívka nití, která dříve stála 50 haléřů, stojí až 40 K, atd. Životní potřeby jsou také až o 500 % dražší. Litr piva, může-li se pivem nazývat, stojí 1 K, mléko ve vsi 40 h, v městech více. Kg másla až 40 K, tvaroh až 5 K. Někteří nesvědomití lidé cen stanovených úřady nedbají a ceny potravin pokoutně pohánějí do výše, jsou-li přistiženi, pak citelně trestáni. Obchoduje se též, ovšem neoprávněně, výměnou. Tabáku a doutníků jest méně a náruživý kuřáci vypomáhají si různými náhražkami, kouří se sušené byliny, seno, ba i plevy. C. k. úřady stanoveny dávky potravin. Obilí na osobu 250–300 g denně.

Sčítání lidu 1918

Roku 1918 bylo napočteno 290 obyvatel, děti do 5 let stáří 29, kojících matek 6, vojínů 30.

VIII. válečná půjčka

V měsíci červnu 1918 vypsána VIII. válečná půjčka, která vynesla ve zdejší obci 10.000 K.

Najmutí druhé třídy školy

Dne 26. září 1918 byla najmuta druhá třída školy v hostinci paní Havlové.

Španělská nemoc

Následkem nakažlivé nemoci chřipky zvané také španělská nemoc, přestalo se vyučovati ve škole 12. října 1918, opět vyučovat se začalo 4. listopadu 1918. V okolí vyžádala si epidemie tato dosti četných obětí.

Československý stát

V pondělí ráno dne 28. října 1918 došla zpráva, že zahraniční ministr rak.-uherský žádá Wilsona za okamžité příměří. Jako blesk rozšířila se práva tato po celé říši.

Lid dal najevo, že považuje rakousko-uherské panství u nás za ukončené. Vlády se ujal ustanovený Národní výbor, který odebral se k místodržiteli hraběti Coudenhovovi, ale nezastihl ho v úřadě. Proto ohlásil Národní výbor zástupci jeho, že dneškem ujímá se vlády nad československým státem. Z místodržitelství odebral se Národní výbor k prezidentu zemské správní komise, aby mu oznámil, že zabírá budovu zemského sněmu pro své účely. Tytéž kroky učinil ve válečném obilním ústavu. Lidu oznámil, že Československý stát jest dneškem zřízen. Lid manifestoval a jásal. Lidu pak novinami poslal tento vzkaz:

Lide československý!

Tvůj odvěký sen stal se skutkem. Stát československý vstoupil dnešního dne v řadu samostatných kulturních států světa. Národní výbor, nadaný důvěrou veškerého lidu československého, přejal jako jediný oprávněný a odpovědný činitel do svých rukou správu Tvého státu.

Lide československý, vše co podnikáš, podnikáš od toho okamžiku jako nový svobodný člen velké rodiny samostatných svobodných národů.

Novými činy v této chvíli zahajují se nové a bohdá slavné dějiny tvoje.

Kronika obce Zelenecká Lhota

Nezklameš očekávání celého kulturního státu, který se žehnáním na rtech vzpomíná Tvých slavných dějin, jež vyvrcholily v nesmrtelné výkony československých legií na západním bojišti a v Sibíři, Celý svět sleduje Tvoje kroky do nového života, Tvůj vstup do země zaslíbené. Zachovej štít čistý, jako jej zachovalo Tvé národní vojsko: Československé legie. Nezapomínej národní kázně! Buď si stále vědom, že jsi občanem nového státu nejen se všemi právy, nýbrž i povinnostmi.

Na počátku velikého díla ukládá Ti národní výbor, ode dneška Tvá vláda, aby Tvé chování a Tvá radost byly důstojny veliké chvíle nynější. Naši osvoboditelé Masaryk a Wilson nesmí být zklamáni ve svém přesvědčení, že dobili svobody lidu, který dovede sám sobě vládnouti. Ani jediným rušivým činem nesmí být zkaleny nynější velké okamžiky, ani jediný z Vás nesmí se dopustití ničeho, co by mohlo vrhnouti stín na čisté jméno národa. Každý z Vás musí výhradně šetřití všeho, co jinému je svato. Svobody osobní i majetku soukromého nesmí být dotčeno. Podrobte se bezvýhradně rozkazům národního výboru.

V Praze dne 28. října 1918

Za národní výbor československý: Dr. Šrolce, Dr. Frant. Soukup, Jiří Stříbrný, Ant. Švehla, JuDr. Al. Rašín.

Národ tímto prohlášením byl velice nadšen, všady vlály prapory v barvách národních, pořádány oslavy i v těch nejmenších vískách. Škola zdejší oslavila památný den slavností školní dne 8. listopadu 1918 v památný den bitvy bělohorské.

Úmrtí

15.8. – Mařanová Anna, čp.17, 72 r., svobodná

Narození

9.5. – Kopecká Božena, čp.28, dcera Josefa a Barbory Kopeckých

26.6. – Ulrich Stanislav, čp.9, syn Františka a Františky Ulrichových

18.8. – Adamcová Blažena, čp.44, dcera Václava a Marie Adamcových

1.9. – Knobloch Stanislav, čp.1, syn Václava a Anny Knoblochových